



OTSUS

22.06.2023 nr 5-5/2023-019

Koondumisele nr 09/2023 Uponor Oyj / Uponor Infra Oy loa andmine

1. Koondumine

Konkurentsiamet on saanud 31.05.2023 koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid KWH-Yhtymä Oy (Soome registrikood 0183006-5) ja Uponor Oyj (Soome registrikood 0148731-6) 15.05.2023 aktsiate ostu-müügilepingu (*Share Purchase Agreement*). Lepingu kohaselt omandab Uponor Oyj 44,7% äriühingu Uponor Infra Oy (Soome registrikood 2500176-3) aktsiatest, saades Uponor Infra Oy ainuosanikuks.

Tehingu tulemusena kuulub Uponor Infra Oy äriühingu Uponor Oyj valitseva mõju alla konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 punktis 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 02.06.2023 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teadaande väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

2. Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 järgi on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on käesoleva koondumise osalisteks Uponor Oyj ja Uponor Infra Oy.

Uponor Oyj on Soomes registreeritud äriühing, mille aktsiad on noteeritud Nasdaq Helsinki väärtipaberibörsil. Uponor Oyj-l ei ole ühtki valitseva mõjuga aktsionäri.

Uponor Oyj-l on tütarühingud Soomes, Saksamaal, Prantsusmaal, Itaalias, Hispaanias, Taanis, Ungaris, Tšehhi Vabariigis, Horvaatias, Norras, Austrias, Poolas, Portugalis, Rootsis, Suurbritannias, Slovakkias, Ameerika Ühendriikides, Kanadas, Rumeenias, Guernseyl, Singapuris, Lätis, Leedus ning Eestis. Eestis on Uponor Oyj-l üks tütarühing – Uponor Eesti OÜ, mis tegutseb Uponor Oyj kontserni kuuluvate ettevõtjate müügiagendina. Uponor Oyj-l Eestis tootmisüksuseid ei ole.

Uponor Oyj kontsern pakub üldehituse ja keskkonnaehituse tehnilisi lahendusi, sh kütte-, vee- ja energiavarustuslahendusi, ventilatsioonilahendusi ja reoveepuhastuslahendusi. Uponor Oyj kontserni pakutavad lahendused on peamiselt hoonesisesed, sh tarbevee-, põrandakütte- ja jahutuslahendused, isolatsiooniga torusüsteemid ning lumesulatus- ja tehnosüsteemid. Uponor Oyj-i kontserni ettevõtjad tegutsevad geograafiliselt peamiselt Euroopas ja Põhja-Ameerikas.

Uponor Infra Oy on Soomes registreeritud äriühing, mille aktsionärid on koondumise eelselt Uponor Oyj (55,3% aktsiakapitalist) ja KWH-Yhtymä Oy (44,7%).

Uponor Infra Oy-l on tütarühingud Soomes, Rootsis, Taanis, Norras, Poolas, Indias, Hispaanias ja Eestis. Eestis on Uponor Infra Oy-l tütarühing Uponor Infra OÜ, mis tegutseb teiste Uponor Infra Oy kontserni kuuluvate ettevõtjate müügiagendina.

Uponor Infra Oy tootmisüksused asuvad Soomes, Rootsis ja Poolas. Uponor Infra Oy tütarühing Uponor Infra Marine Services Oy pakub ka tuukriteenuseid ning veealuste rajatiste inspekteerimise, remondi, projekteerimise ja ehitusega seotud teenuseid. Uponor Infra Oy kontserni ettevõtjad tegutsevad geograafiliselt peamiselt Põhjamaades, Balti riikides ja Poolas.

Uponor Infra Oy pakub peamiselt hooneväliseid lahendusi, sh kaablikaitselahendusi, kaeve-, reovee- ja sademeveesüsteeme, survetorusüsteeme ning individuaalseid lahendusi ja projekteerimisteenuseid omavalitsustele, kommunaal- ja ettevõtjatele ja tootmisettevõtjatele. Uponor Infra Oy tootevalikusse kuuluvad peamiselt plasttorud ja -liitmikud, kuid mõnedes tootekategooriates pakutakse ka muudest materjalidest (nt betoon, teras ja malm) torusid ja liitmikke.

3. Õiguslik hinnang

3.1 Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste eelmise majandusaasta käive Eestis oli kokku üle 6 000 000 euro ja koondumise osaliste Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 2 000 000 eurot, mistõttu kuulub koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

3.2 Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määruse nr 69 Koondumise teate esitamise juhendi (edaspidi juhend) § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise

туруоса. Sama paragrahvi lõike 3 punkti 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks iga kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, mis eelneb või järgneb kaubaturule, kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluv ettevõtja, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25 protsenti, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte.

Uponor Oyj kontserni ettevõtjad pakuvad peamiselt hoonesiseseid lahendusi ning tegelevad Eestis: (i) tarbeveesüsteemide, sh joogiveesüsteemide ja PEX-torude müügiga; (ii) põranda-, seina- ja laeküttesüsteemide, sh kütte ja jahutuse juhtseadmete, soojusvahetite, radiaatori-liitmike, kollektorite ja PEX-torude müügiga; (iii) isolatsiooniga torusüsteemide müügiga; (iv) lumesulatusüsteemide tootmise ja müügiga.

Uponor Infra Oy kontserni ettevõtjad pakuvad peamiselt hooneväliseid lahendusi ning tegelevad Eestis: (i) eri mõõtudes survetorustike ja nende liitmike müügiga; (ii) eri mõõtudes sademeveesüsteemide müügiga; (iii) eri mõõtudes kanalisatsioonitorude ja liitmike müügiga; (iv) mitmesuguste drenaažisüsteemide (sh maakuivendus ja hoonedreanaž) müügiga; (v) ehitiste drenaažisüsteemide müügiga; (vi) eri mõõtudes kaevude müügiga; (vii) kaablikaitsesüsteemide müügiga; (viii) hajaasustuses kasutatavate reoveepuhastussüsteemide müügiga; (ix) torustike renoveerimisteenuste osutamisega; (x) maa-aluste ventilatsioonisüsteemide müügiga.

Eelpool kirjeldatust nähtub, et koondumise osaliste tegevustes puuduvad horisontaalsed kattuvused. Koondumise teate kohaselt puuduvad koondumise osaliste tegevustes ka olulised vertikaalsed seosed, kuna koondumise osalised ei kasuta tavaliselt oma toodete tootmisel ega müümisel sisendina teise koondumise osalise tooteid ega teenuseid.

Kuivõrd käesoleva koondumise puhul ei teki Eestis horisontaalselt kattuvaid ega vertikaalselt seotud kaubaturge juhendi § 8 lõike 3 punktide 1 ja 2 tähenduses, ei ole kaubaturgude ega nende geograafiliste ulatuste täpne piiritlemine antud koondumise puhul vajalik.

3.3 Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Käesoleva koondumisega ei toimu koondumist seni omavahel konkureerinud ettevõtjate vahel, vaid toimub muutus Uponor Infra Oy valitseva mõju struktuuris. Koondumise tulemusel muutub Uponor Infra Oy valitseva mõju struktuur selliselt, et kui koondumise eelselt on Uponor Infra Oy äriühingute Uponor Oyj ja KWH-Yhtymä Oy ühise valitseva mõju all, siis koondumise järgselt omandab Uponor Oyj äriühingu Uponor Infra Oy üle ainuvalitseva mõju.

Koondumise osalised ei tegutse Eestis horisontaalselt kattuvatel turgudel, kuna Uponor Oyj kontserni ettevõtjad tegutsevad hooneelahenduste sektoris ning pakuvad hoonesiseseid lahendusi (tarbeveesüsteemid, küttesüsteemid, isolatsiooniga torusüsteemid, lumesulatussüsteemid), samas kui Uponor Infra Oy ettevõtjad tegutsevad infrastruktuurisektoris ja pakuvad peamiselt hooneväliseid lahendusi (survetorustikud, sademeveesüsteemid, kanalisatsioonitorud, drenaažisüsteemid, kaevud, kaablikaitsesüsteemid jne). Samuti puuduvad koondumise osaliste tegevustes olulised vertikaalsed seosed.

Eeltoodut arvestades on Konkurentsiamet seisukohal, et käesoleva koondumise tulemusena ei muutu kaubaturgude struktuur sellisel viisil, mis kahjustaks oluliselt konkurentsi. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1 otsustab Konkurentsiamet

anda loa Uponor Oyj ja Uponor Infra Oy koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

/allkirjastatud digitaalselt/

Kristel Rõõmusaar
Konkurentsiameti juhataja – peadirektori asetäitja

*Konkurentsiameti 22.06.2023 otsuse nr 5-5/2023-019
ärakiri on samane originaaliga.*

/Kairi Kaasik-Aaslav/ 03.07.2023